

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Folyik, vagy nem folyik?*

Forrás: *Az Újság*

Bp.
(Hely)

1921. 7. 30
(Idő)

(Köt. v. füzet) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

628.1

Hely

Idő

"1921"

Személy

Folyik, vagy nem folyik?

(... de nem folyik ... — Hajtsza a viz után, a mi nincs.)

— Mi van a vízzel? kérdezték tavaly egymástól az emberek.

— Miféle vízzel? — hangzott egy újabb kérdésben a felelet.

— Hát a mi a fejében van!

Ez esztendővel ezelőtt volt, a vízvezeték kétségbeesztő korszakában. Akkoriban még volt kedve az izzadó, verejtéktúz pesti polgárnak tréfálkozni. De ma már kötségtelenül elhagyta a jó kedve, mert a mi akoriban a humor magvát adta, most kiszikkadt, elszáradt. Még a vízvezeték is megszűntek — anyagihiány miatt. És mi mégis ezzel a kérdéssel fordultunk az ugynevezett illetékesekhez, a kiknek a legtöbb tapasztalatuk lehet a vizinségről. Sorra jártuk az összes kerületeket, benéztünk néhány házba, több lakásba és beszélgettünk házmesterekkel, lakókkal egyaránt, a kik a helyzetet egyformán *kétségbeesztőnek* tartják. A legtöbb panaszuk a vízhiány ellen természetesen a *várbelieknek* van, a kiknek nem elég kin az ugynevezett szuszogtatón feljutni a Várba, Kajlinger ur még ráadásul azzal bünteti őket, hogy napközben elzárja előlük a falmelléki. Az igaz, hogy kárpótlásul megmarad számukra a Duna, a melyre a Várból igen előnyös kilátás nyílik.

A Várban sokszor napközben csupán *egy órára* nyílik meg a vízcsap és ekkor kétségbeesetten telehordanak minden létező lábast, fazekat és talán még a nyugalombahelyezett kőcsöggalapokat is. Természetes, hogy ez nem igen sokat használ, mert a türehetetlen hőségben — a Várban még a nap is közelebb esik — percek alatt átmelegszik a víz az edényekben, úgy hogy végül is hiábavalóvá válik a takarékoskodás. A mikor persze a legjobban kellene egy csöpp üdítő nedű, akkor háába is próbálgatják a csapot esürni-csavargatni, egy árva csöpp sem jön rajta keresztül. Csak krárog, prűszköl, mintha bosszankodna, miért éppen őt kinozzák, helet a vízhiányról szegény beroszdásodott vízcsapok lehetnek a legkevésbé.

Igen súlyosan érezhető a vízhiány a VII. és VIII. kerület tömeglakásaiban, a hol a harmadik és negyedik emeletre már hetek óta nem jut fel a víz. A szegény lakóknak az első és második emeletről kell felhordani a

vizet és mondani sem kell, hogy egyik-másik lakó nem igen szívesen látja napjában tiszser is a szomszédját a vízvezetéknel, mert telelocsolják a konyhát s van mit utánuk takarítani. A Belváros és Lipótváros házaiban sem kellemesebb a helyzet, de itt már természetesen nem maguk a nagyságák szaladgálnak le a vizgyűtő-edényekkel lakásukból, hanem a szakácsnők és szobacizicák. Hogy ők nem igen örülnek ennek a külön megtiszteltetésnek, az csak fernőszetes.

— Meleg van, — panaszkodnak — elég dolog van a konyhában, a főzéstől is verejtékezik az ember és hozzá még folyton a szomszédba kell rohanni egy kis vizért!

A háztartási alkalmazottak általában kétségbeesve beszélnek a vízhiányról.

— Már majd leszakad a lábunk a sok szaladgálásról! — mondják.

Persze a természetes konyhatündéreknek a legtöbbször még külön *reumájuk* is van, a mihez cseppet sem jó orvosság az emeleteken való turistáskodás. Az egyébként kedves s a férfinemmel szemben mindenkor elbűvölő szobacizicusok most komoran fogadják a riportert:

— Kérem, ha ez sokáig így megy, fel fogunk mondani. Csak nem loptuk a lábunkat? A jövőben nem megyünk a harmadik vagy negyedik emeletre. Majd csak akad hely az első és második emeleten is.

És itt már előrevetődik a cselédmizéria legújabb árnya: a vízhiány. A jövőben már nemcsak az iránt fognak érdeklődni, hogy milyen a cselédszoba és a koszt, hányan vannak a gyermekek és mikor van a kimenő, hanem a vizellátás is első fontos kikötésük lesz.

Az ötletekből kifogyhatatlan pestiek pedig máris igyekeznek túltenni magukat a vízmizérián.

— Képzeld csak — mondja az egyik „fetaláló.” — Viz nincs, nem tudok mosakodni. Mit tesztek hát? Naponta tíz üveg szódavizet vagyok kénytelen elhasználni. . .

A lakások után a pesti szanatóriumokban és kórházakban érdeklődtünk, hogy az ilyen helyen, a hol higiéniai szempontokból is rendkívül nagy jelentősége van a víznek, hogyan vélekednek a vízhiányról. Főként magasan fekvő kórházak és szanatóriumok kértünk meg, a hová tudvalevően a gyöngye nyomás következtében napközben is csak igen kevés vizet közvetlenek a csövek.

Az új Szent János-kórházban

a következőképp nyilatkoztak:

— A vízhiány rendkívül hátrányos a kórház betegre nézve is. *Az ápolottakat nem tudjuk kellően fürdetni, minek folytán a gyógykezelés is hátrányt szenved.* A vízhiány következtében a klozeteket sem lehet tisztán tartani, a mi a mai hősegen igen veszedelmes lehet. A főzés is nehézségekbe ütközik, mert állandóan az alsó traktusból kell a vizet felhordani a konyhába. Különben is leginkább a déli időben, a mikor mindenütt nagyobb a vízhasználat, érezhető a kórházban a hiány.

A svábhegyi Liget-Szanatóriumban

az alábbiakat mondták:

— A Svábhegyen talán a legkatasztrofálisabb a vízhiány. A vízcsapok délelőtt fél tizenegyétől este hétig állandóan el vannak zárva és este is mindössze csak egy órára, hét és nyolcz között nyitják meg. *Nyolcz órától reggelig azután ismét zárva van.* Elképzelhető, hogy milyen rémület és félelem uralkodik a svábhegyi lakók körében, mert hiszen ha éjjel véletlenül is tüzeset, vagy több rosszullet fordulna elő, a vízhiány következtében nem foghatnánk a mentéshez. Egyébként is az úgy ilyen elintézés a lehető

legképtelenebb, mert abban az egy órában, a mikor a csapok nyitva vannak, mindenki kétségbeesetten fog a vízgyűjtéshez és ezáltal természetesen sokat elpazarolnak. Ha a csapok elzárása azért történt, mert a rossz csöveken keresztül sok víz folyik el, akkor egyedül azokat a háztulajdonosokat büntessék, a hol a hibás vízvezetékét nem javítják ki. Szerintem a legjobb megoldás az volna, ha a vízvezetéki igazgatóság néhány embere, vagy egy pár detektív megfigyelné azokat a helyeket, a hol elromlott csap van. Néhány könnyelmű háziúr miatt nem lehet a főváros egész lakosságát megbüntetni.

Végtül fölkerestük a tűzoltókat is. Ők hiába vágatnak a tüzhöz és hiába buzgólkodnak: ha nincs víz, sem mit sem mehetnek munkájukban.

Breuer Szilárd tűzoltóparancsnok

igy vélekedik a vízhiányról és a vizesapok éjjeli elzárásáról:

— A házi vizesapok elzárása a tűzoltóság szempontjából nem bír különös fontossággal. A tűzoltók ugyanis az utcai tűzcsapot nyitják ki tüzeset alkalomával. Mégis kellemetlen lehet az eset annyiból, mert ha tűz támad, a lakó nem kap az első időben vizet, a mivel a tűzoltók megérkezéséig a tűz terjedését megakadályozhatná. Pedig sokszor fojtottak már így el egy-egy keletkező nagyobb tüzet.

Eddig a vízriport. — Mi van a vízzel? — kérdezzük újból. — Hát mi van? Semmi sincs a vízzel. Kincs — nincs. Tegyenek róla, hogy legyen.